

SLUŽBA BOŽJA

LITURGIJSKO-PASTORALNI LIST

GODINA III

MAKARSKA 1963.

BROJ 6

POZIV SV. OCA NA JEDINSTVO

U bazilijanskoj opatiji Grottaferrata držao je Sv. Otac Pavao VI na 11. nedjelju po Duhovima, 18. kolovoza, govor prisutnim monasima i vjernicima. U tom govoru upravio je svoj pozdrav istočnim Crkvama koje, makar da nisu u savršenom jedinstvu s katoličkom Crkvom, veže ih s njom zajedničko krštenje, ista temeljna vjera, valjana hijerarhija i sakramenti, te zajednički proizlazak iz istog korjena Isusa Krista. Papa preporuča stvar jedinstva njihovim molitvama i na koncu im upravlja ovaj značajni poziv.

O da nam je moguće učiniti da naš glas odjekne poput zvuka trublje andeoske, pa da sve možemo glasno pozvati: **Dođite! Dođite da uklonimo sve zapreke koje nas dijele! Istumačimo točke nauke koje još nisu zajedničke i o kojima se raspravlja! Nastojmo da uskladimo i izjednačimo svoje vjervanje! Artikulirajmo i povežimo svoje hijerarhije! Mi ne želimo ni apsorbirati ni umanjiti taj bujni cvat istočnih Crkava, nego želimo da on bude ucijepljen na jedno stablo jedine Kristove Crkve. Sve pozivamo na ustrajnu molitvu. Ako naše molitve i ne budu imale neposredni uspjeh, molimo se postojano da bar slijedeće razdoblje koje će doći iza nas ugleda uspostavljanje jedinstva. Neka nam Krist udijeli veliku milost bratstva i katoličkog jedinstva! Neka u ovom značajnom povijesnom času učini veliko čudo da napokon bude jedno stado i jedan pastir.**

Sto još manjka za postignuće ovog zajedničkog cilja? Katolicima možda dovoljno i puno poznavanje velike predaje i vjerske baštine istočnjaka. Istočnjacima možda poznavanje naših osjećaja, zakonitosti naše predaje i istinâ koje svi Kristovi vjernici moraju ispovijedati.

U Evanđelju čtamo da je Krist ozdravio gluhonijemog čovjeka rekavši mu riječ »Efeta! Otvori se!« Sveti oci vide u tom sliku cijelog čovječanstva kome treba povratiti pravilan sluh i govor. Svi smo mi ponešto gluhi i nijemi. Neka Gospodin otvori naš sluh i pomogne nam da pravilno govorimo! Neka nas on učini sposobnima da čujemo glas njegova Duha! Neka nam pomogne da uvijek potpuno prihvatimo njegov glas što odjekuje u Evanđelju koje mora uvijek biti naš zakon i naša snaga jer je riječ Božja. Dao nam on veliku snagu i veliku milost da dobro čujemo njegovu riječ da je možemo ponavljati i razglašavati kličući jednoglasno »Svet, Svet, Svet«! Čast i slava vječnome Ocu, božanskome Sinu i Svetome Duhu. Onaj dan u koji se to zbude osjećat ćemo da već na zemlji živimo rajskim životom. Taj će dan biti u povijesti čovječanstva, napose u povijesti Crkve, početak bujnog proljeća novoga i blagoslovljenog života.

CITARA OKTOKORDA

U zagrebačkoj se katedrali, otakako je sv. Ladislav oko 1094. osnovao zagrebačku biskupiju, sv. misa služila i pjevala latinskim jezikom. Pjevači su (*choratores*) Proprij i Ordinarij mise pjevali po starom zagrebačkom obredu, prema zagrebačkim obrednim knjigama, od kojih je i danas još dosta sačuvano, osobito u zagrebačkoj metropolitanskoj biblioteci.¹⁾ Osim klera razumio je i govorio je latinski jedan dio vjernika. Latinskim su se jezikom sastavljale povelje ne samo crkvenog, nego i svjetovnog značaja. Ipak se većina građana, ne samo na selu, nego i u samom Zagrebu, nije mogla služiti latinskim jezikom jer ga nije razumjela. Do danas još nije ispitano kako je bilo na selu, pa ni u ostalim zagrebačkim crkvama, osim katedrale. Za katedralu znademo da se u njoj kadšto, kod velikih svečanosti, misa pjevala hrvatskim jezikom. Kad je biskup Juraj Drašković 1570. održao dijecezansku sinodu, odredio je da se prvog dana druga misa na glavnom oltaru pjeva hrvatski: »Croatica lingua ad summum altare de sanctissima Trinitate

¹⁾ Isp. Dr. D. Kniewald, Zagrebački liturgijski kodeksi 11-15 stoljeća, Croatia Sacra XIX, Zagreb 1940. — Dr. D. Kniewald, Obred i obredne knjige zagrebačke stolne crkve 1094—1788, Zagreb 1940. — Dr. D. Kniewald, Iluminacija i notacija zagrebačkih liturgijskih rukopisa, Rad JAZU, Zagreb 1944.